Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

PARTEA I
UN OM NĂSCUT SĂ FIE EROU

Înainte de război[3]

De un an bântuia războiul în Europa și în Africa de Nord. Franța capitulase în 27 de zile în fața incredibilei forțe germane moderne. Polonia fusese spulberată în 14 zile. Cehoslovacia ocupată. Iugoslavia cucerită fulgerător. Olanda ocupată, Danemarca ocupată, Țările Baltice închinaseră drapelul, iar svastica germană flutura pe tot mai multe catarge.

Teritoriul țării noastre fusese amputat ultrarapid. Cedarea, în iunie, a Basarabiei și a Bucovinei, apoi a Ardealului de nord și a Cadrilaterului desăvârșise marasmul general care copleșise întregul popor român în 1940.

Ascultasem la radio comunicatele sinistre care dădeau publicității aceste tranzacții ce din vârful condeiului ciopârțeau și înstrăinau parte din teritoriul țării, cu tot trecutul lui istoric, pentru care luptaseră și muriseră atâtea sute de mii de buni români. Tot ce fusese atâtea zeci de ani „sfânt" era acum „vândut" fără opoziție la masa verde, ca și cum n-ar fi avut niciun cuvânt de spus, ca și cum nu s-ar fi făcut atâtea sacrificii ca să avem o armată națională, cu soldați și ofițeri, cu tunuri, tancuri, avioane, nave și drapele.

[3] Capitol scris de Tudor Greceanu.

Libris.RO
Respect pentru

În școala militară ni se spusese și ni se repetase că menirea armatei este de a apăra cu prețul vieții fiecare palmă din pământul patriei… Toate cântecele patriotice, toate cărțile copilăriei, toate discursurile înflăcărate spuneau: „Nicio palmă nu dăm”. Și acum?… Să fie toate acestea vorbe?…

În primul moment, la cedarea Ardealului sub Dictatul de la Viena, cuprinși de revoltă, un grup de câțiva ofițeri au pus pe masa comandantului Școlii de Perfecționare de la Ghimbav demisia din cadrele active ale unei armate care nu este lăsată să lupte pentru a apăra teritoriul întregit cu atât de grele sacrificii.

Comandantul școlii, comandor av. Traian Piele, a respins demisiile în bloc, recunoscând cu regret legitimitatea acestei porniri, dar ne-a spus că nu ne poate primi demisiile înainte de a ne atrage atenția asupra lașității de care am da dovadă, sustrăgându-ne de la ceea ce va urma după toate aceste cesiuni teritoriale, adică războiul.

Știam că ne așteaptă un război al Germaniei contra Uniunii Sovietice (nu știam cine și când îl va începe) și bănuiam că acesta va avea grave implicații pentru noi. Nu ne gândeam la o participare efectivă, „militară” la operații, având în vedere marea diferență de putere între noi și ruși. Speram mai degrabă într-un conflict între noi și unguri, unde șansele noastre de succes erau de luat în considerare.

Într-adevăr, rezulta din spusele comandantului școlii că aceste amputări făceau sigură, în cel mai apropiat viitor, o intrare necesară a României în război pentru a șterge rușinea politicienilor noștri incapabili și pentru întregirea teritoriului și revanșa zdrobitoare asupra celor care cutezaseră să-l cotropească.

Eram toți conștienți că războiul european bate și la ușa noastră, că instabilitatea noastră ne menține pe muchie de cuțit și că precipitarea vertiginoasă a evenimentelor externe trebuie să ducă la modificări cruciale în politica duplicitară și desuetă a regelui Carol al II-lea și a partidelor politice, atât de vinovate.

Acest lucru s-a întâmplat mai repede decât credeam.

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

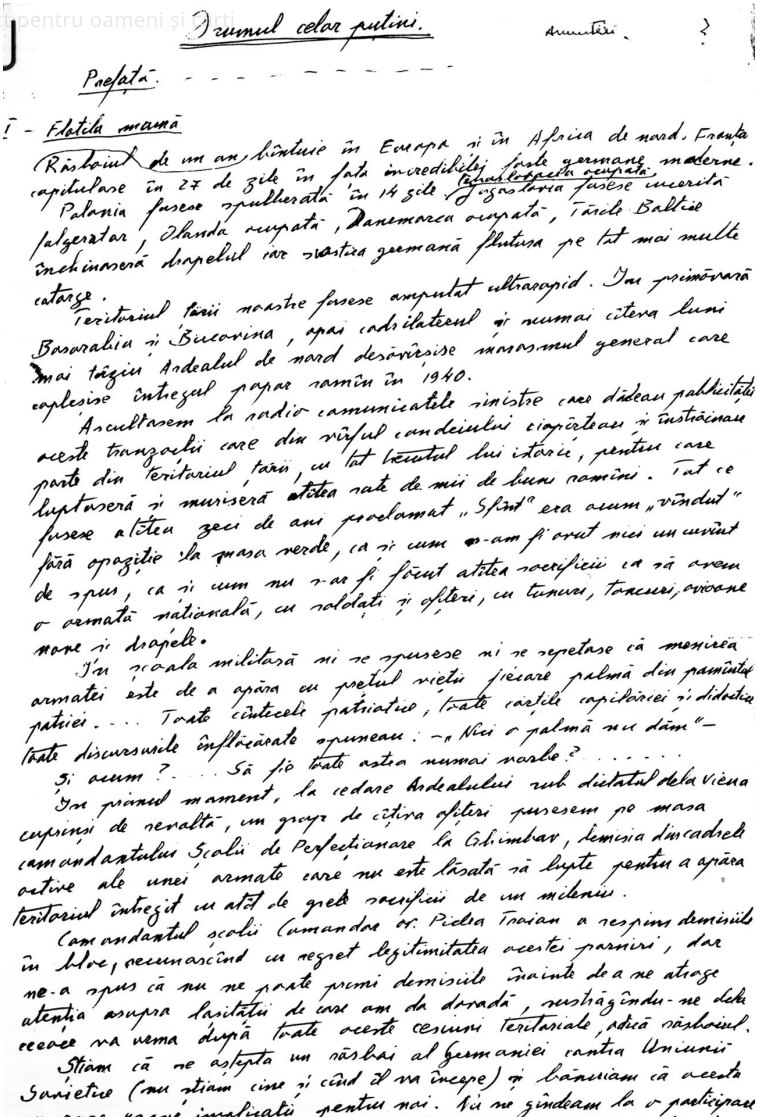

Drumul celor puțini.

Prefață.

I - Edatela mamă

Răsturnat de un an, lăntuie în Europa și în Africa de nord. Franța capitulase în 27 de zile în fața incredibilei forțe germane moderne. Polonia fusese spulberată în 14 zile, Iugoslavia fusese uncerită (Iugoslavia ocupată) Belgia, Olanda ocupată, Danemarca ocupată, Țările Baltice înghițite și steagul cel roșu germană flutura pe tot mai multe catarge.

Teritoriul țării noastre fusese amputat ultrarapid. În primăvară Basarabia și Bucovina, apoi cadrilateral și numai câteva luni mai târziu Ardealul de nord dezăvârșise marasmul general care explosise întregul popor românesc în 1940.

Ascultasem la radio comunicatele sinistre care dădeau publicității aceste tranzacții care din vârful candelabrului cioplitoare și ușurătăcioase parte din teritoriul țării, cu tot trecutul lui istoric, pentru care luptaseră și muriseră atâtea rate de mii de bunii ramini. Tot ce fusese câteva zeci de ani proclamat „Sfânt" era acum „vândut" fără opoziție la masa verde, ca și cum n-am fi avut nici un cuvânt de spus, ca și cum nu s-ar fi făcut atâtea sacrificii ca să avem o armată națională, cu soldați și ofițeri, cu tunuri, tancuri, avioane mare și drapele.

În școala militară ni se spusese și ne repetase că menirea armatei este de a apăra cu prețul vieții fiecare palmă din pământul patriei.... Toate cântecele patriotice, toate cărțile capitaliciei și didactice toate discursurile înflăcărate spuneau: — „Nici o palmă nu dăm" — Și acum?... Să fie toate astea numai vorbe?.....

În primul moment, la cedare Ardealului sub dictatul de la Viena cuprinsi de revoltă, un grup de ofițeri pusesem pe masa comandantului Școlii de Perfecționare la Câmpulung, demisia din cadrul activ ale unei armate care nu este lăsată să lupte pentru a apăra teritoriul întregit cu atâtă greu sacrificii de un milenii.

Comandantul școlii Comandor or. Pielea Traian a respins demisiile în bloc, recunoscând cu regret legitimitatea acestei pariri, dar ne-a spus că nu ne poate primi demisiile înainte de a ne atrage atenția asupra lăcătușii de care am da dovadă, sustrăgându-ne de la ceeace va veni după toate aceste cesiuni teritoriale, adică războiul.

Știam că ne așteaptă un război al Germaniei contra Uniunii Sovietice (nu știam cine și când îl va începe) și bănuiam că aceasta nu avea grave implicații pentru noi. Nu ne gândeam la o participare efectivă „militară" la operații, având în vedere marea diferență de putere între noi și ruși. Speram mai degrabă într-un conflict între

Prima pagină a manuscrisului redactat de autor
în penultimul său an de viață (1993)

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Abdicarea regelui Carol al II-lea în favoarea fiului său Mihai, venirea guvernului legionar la putere, preluarea conducerii statului de către generalul Ion Antonescu sunt tot atâtea evenimente care s-au succedat vertiginos tocmai în perioada când se organiza în mare grabă festivitatea de brevetare a noilor piloți de vânătoare care urmau să fie trimiși unităților combatante. Un mănunchi de ofițeri (puțini activi și cei mai mulți rezerviști), subofițeri activi și de rezervă am fost repartizați primei flotile de vânătoare a țării la București-Pipera.

Despre generalul Antonescu știam – ca toată lumea de altfel – destul de puține: știam că e cavalerist, că era un ofițer de stat major de mare valoare, care-și făcuse dovezile, ca maior, în războiul din 1916-1918, la statul major al armatei mareșalului Prezan; mai știam că, fiind foarte curajos și plin de personalitate, făcuse opoziție fățișă lui Carol al II-lea și amantei lui, doamna Lupescu, motiv pentru care suportase consecințele cele mai grave și în ultimul timp era cu domiciliu obligatoriu la Bistrița. Știam că era un naționalist convins – știam că, deși simpatizant, nu fusese niciodată legionar –, că era un om foarte auster și autoritar, nu râdea niciodată și avea părul roșcat. Cam asta știa lumea despre el și-și punea speranța în patriotismul și inteligența lui, de care nimeni nu se îndoia.

Pe regele Mihai I îl cunoșteam, fusesem colegi la Școala Pregătitoare de Ofițeri, de pe atunci manifesta un viu interes pentru motoare și aviație.

Odată cu intrarea României în tabăra naționalistă patronată de axa Roma-Berlin – de fapt, Germania hitleristă –, conflictul posibil cu Ungaria devenea momentan imposibil; în schimb, se contura din ce în ce mai precis eventuala noastră participare cu toate mijloacele economice și militare la conflictul armat ce se dovedea iminent între Germania și Uniunea Sovietică.

Se crease, încet-încet, un curent de opinie care devenea din ce în ce mai puternic în favoarea acestei participări, pe de-o parte pentru a cuceri Basarabia, pe de altă parte

Libris.RO
Respect
pentru a participa la lupta dusă de forțele ordinii și civilizației împotriva terorismului comunist și insidios.

Asistasem, ca proaspăt sublocotenent, în 1939, la venirea pe aerodromul Otopeni a fugarilor aviatori polonezi cu avioane foarte moderne.

Îi văzusem, perfect echipați, pe avioane de primă mână, găurite de gloanțe și schije, și fusesem impresionați de calitățile lor profesionale. Când însă ne-am exprimat în fața lor mirarea că o astfel de aviație a fugit așa de ușor din fața luptei, ei ne-au explicat că „noi habar n-avem ce înseamnă Messerschmitt 109 și că nu doresc vreodată să aflăm, căci abia atunci vom înțelege".

Am constatat cu surprindere că, vorbind despre Messerschmitt[4], păreau cuprinși de un tremur involuntar ca o panică mistică, de ai fi spus că se găsiseră în fața fulgerelor lui Jupiter și am presupus că această psihoză colectivă trebuia să aibă o bază obiectivă, așa încât auzisem despre Messerschmitt multe minciuni înainte de a-l vedea efectiv.

Păstrasem totuși pentru polonezi o stimă mare, căci, în felul lor, bine sau prost, dăduseră ochii cu inamicul puternic, se bătuseră, găurile din avioane o dovedeau, supraviețuiseră și, cu avioanele avariate, ajunseseră totuși până la Otopeni. Dar noi?… În cazul unui război cu rușii, acest colos necunoscut, sălbatic și înspăimântător, după prima întâlnire și luptă aeriană, câți și cine vor supraviețui?…

Și apoi războiul e lung și „ulciorul nu merge de multe ori la apă"…

---

[4] Messerschmitt 109 – avion de vânătoare (30 000 exemplare între 1937 și 1945) realizat de inginerul german Willy Messerschmitt (Frankfurt am Main, 1898 – München, 1978), specialist în aeronautică, care a condus o uzină de producție de avioane foarte importantă (Augsburg). Messerschmitt a realizat și primul avion de vânătoare cu reacție (Me 262), care, conceput în 1938, a fost utilizat în lupte abia în noiembrie 1944. La terminarea războiului, Messerschmitt și-a continuat cariera în Spania, în Germania și în Egipt.